

LBPIS

We know
books

MĂRGĂRITA MILLER-VERGHY

Sanda, Anca și Mihai

TIMIȘOARA
2020

Cuprins

Notiță biografică	3
Prefață	8
În casă la domnul Dragomir	17
Grădina lui Mihai	19
O faptă bună	22
Anca	24
Sanda	26
Duminica	28
Mihai	30
Sâmbătă seara	32
La Copăceni	34
Îngerul păzitor	36
O plimbare	40
Melcul pe zid	42
De vorbă cu copiii	44
Târguielile Sandei	47
Vestea bună	50
Din cartea cea sfântă	52
Povestirea bunicii	54
Răbdarea	56
În car	58
La drum	61
Boii lui moș Andrei	64

În pădure	66
Șarpele	69
Veverița	71
Cloșca și găscanul	73
Stelele	75
În grădină	77
Copilul sfânt	79
Fetița harnică	82
Boala bunicii	84
Cearța	86
Căsuța roșie	90
Vlăduțu mamei	95
Mama Floarea	99
Omizile lui Mihai	102
Tinca și Mihai	105
Cățelul și ariciul	107
Din cartea sfântă	110
Sâmbătă seara	113
La zoologie	116
Purtarea lui Mihai	121
Fii mai bun	124
Unchiul Marin	127
Stând de vorbă	130

Părintele Simion	132
Ispita	135
Nicușor	139
Plivitul grădiniței	141
Misiunea lui Mihai	144
Răbdarea bunicii	147
În grădină	149
Prietenii cei noi	151
Visul lui Mihai	154
Bogații iubiți de Dumnezeu	157
Călătoria Prascoviei	160
La clacă	165
Un mic erou	168
Fetița doctorului	171
Muncitorii	174
Plăcinta cu mere	177
Plivitul grădiniței	180
Sub umbrar	183
Peste două luni	185

În casă la domnul Dragomir

Când se întorc de la școală Sanda, Anca și Mihai, nu e nimeni acasă decât bunica. Mama și cu tata sunt fiecare la slujba lui. Mama lucrează într-un atelier. Tata e casier la o bancă. Niciunul nu vine acasă înainte de șapte seara. Bunica e singură cu servitoarea, Tinca.

Tinca face mâncare, se duce în piață cu coșul, mătură și șterge praful. Dar n-ar putea să facă toate astea dacă n-ar ajuta-o bunica.

Bunica nu stă niciodată degeaba. Nimeni n-a văzut-o vreodată stând. Când a terminat treburile prin casă, scoate din dulap un coș plin de ciorapi și de rufe, și cârpește pentru toți ai casei. Câteodată vine unchiul Marin, care e primar în satul Copăcenii. O aduce uneori și pe nevasta sa, mătușa Maria, cu ambele fete, care sunt de seama Sandei. Ce veselie e atunci în casa domnului Dragomir! E adunată toată familia: bunica, mama, tata, unchiul Marin, mătușa Maria, verișoarele Gherghina și Cristina. Lipsește numai vărul Ștefan, fratele verișoarelor, mai mare decât Gherghina, care e la Școala Militară și vine numai în vacanță.

Toți la un loc fac cea mai veselă adunare. Mihai, cel mai mic, e iubit și răsfățat de toți. Nimeni nu întreabă: E cuminte? Învăță bine? căci fiecare înțelege de la sine că într-o casă unde toți muncesc, începând de la bunica, n-ar putea să se găsească nimeni leneș și netrebnic.

Grădina lui Mihai

Într-o zi, Mihai s-a întors de la școală și a intrat în casă sărind.

– De ce ești așa vesel, Mihăiță?

Mihai răspunde:

– Ah, bunicuțo, am petrecut așa de bine la școală astăzi!

Bunica întreabă:

– De ce-ai petrecut azi mai bine decât altădată?

– Pentru că azi am lucrat la grădină! Ne-a dat unora câte o greblă și o sapă mică, iar altora stropitori. Am început să facem răzoare cu flori, ca să le avem înflorite la primăvară.

– E mare grădina voastră? Întrebă bunica.

– Vezi bine că e mare! E împărțită în patru tarlale. Fiecare clasă are o tarla. A noastră e împărțită în răzoare mici și fiecare băiat are răzorul lui. Împrejurul grădinii e un grilaj de fier. E mai frumos decât gardul nostru. Pe lângă grilaj e sădită viță, încât e o frumusețe.

– Acum, toamna, n-au mai rămas multe, zise Mihai. Sunt tufănele. Le mai zice Dumitrițe, pentru că înfloresc

până la Sfântul Dumitru. Apoi, salbă roșie, gherghine, busuioc, vanilie, mușcată.

În vacanță n-a avut cine să îngrijească răzoarele. Le umpluseră buruienile. Fiecare și-a plivit răzorul. În fiecare am pus o scândurică, cu numele nostru scris, ca să se cunoască al cui strat e mai bine plivit. Și am mai făcut ceva bun. Am săpat un strat de-a lungul grilajului. Acolo am pus răsad de panseluțe. De părăluțe și de nu-mă-uita, ca să înflorească la primăvară.

- Tu știi ce înseamnă răsad, bunico?

Bunica știa, dar ca să mai glumească cu Mihai, zise:

- Poate aș știi, dacă mi-ai spune!

Mihai răspunse:

- Răsadul e un pui mic de floare, care se face mare tocmai la anul.

Chiar atunci intră domnul Dragomir, care se întorcea de la muncă.

Mihai a sărit înaintea lui.

- Tată, vreau să-mi fac și eu grădină ca la școală! Mă lași?

- Te las, zise domnul Dragomir. Dar să știi că fără muncă, nimic nu se face. Ești gata să muncești statornic, trei, patru ani de-a rândul, ca să faci o grădină de care să fii mândru?

Mihai stătu pe gânduri. Trei, patru ani de muncă! I se păru cam mult. Însă Sanda, ca o soră mai mare ce era, zise:

- Lasă, Mihai, că te ajut și eu.

Și se înțeleseră cu tata că, în patru ani, vor avea

cea mai frumoasă grădină din toată mahalaua.

Mihai și-a pus în minte cu tot dinadinsul să aibă cea mai frumoasă grădină din toată mahalaua. Tatăl său i-a spus că o grădină nu e deplină, dacă are numai flori. Trebuie să aibă și zarzavaturi, și pomi roditori, și plante de leacuri. Câte lucruri îi mai trebuie lui Mihai, ca să fie grădina lui un model între grădini! Ca să nu le uite, a rugat-o pe Ancuța să le scrie pe o hârtie.

Iată ce avea Mihai scris pe hârtiuță: ceapă, usturoi, fasole, mazăre, mărar, pătrunjel, varză, ridichi, morcovi, sfeclă, hrean. De unde să capete el toate astea? Pentru unele se putea cumpăra sămânță din piață. Pentru altele, îi promisese unchiul Marin să-i aducă răsad de la Copăceni, unde avea o minune de gospodărie. Dar pomii roditori: meri, peri, nuci, gutui, caiși, vișini, cireși, pruni. Piersici, viță? De unde să găsească el toate astea? Nădejdea era tot la unchiul Marin.

Bunica îi spusese și ea care plante sunt bune de leac: mușetel, ismă, melisă, muștar. Se ametea de tot bietul Mihai, auzind atâtea nume de plante. Mai pune și levănțica și sulfina, care se păstrează uscate prin dulapuri, pentru că miros frumos și apără lucrurile de molii; mai pune și cimbru, leuștean și tarhon, care se adaugă la mâncare, ca să le dea gust. De unde să le ia Mihai și pe astea?

Cât p-aci să se lase de dragostea grădinilor. Dar Sanda i-a spus că un om, care se apucă de un lucru și apoi îl lasă, n-ajunge niciodată la nimic. Cu răbdare se va face și grădina, dacă vor ajuta cu toții.

O faptă bună

Întâi de toate, la grădina lui Mihai, a ajutat bunica. Ea îi dădu trei lei ca să se ducă în târg să-și cumpere o sapă. Mihai ar fi vrut și el o stropitoare, dar bunica îi spuse:

– Încet! Toate pe rând! Întâi trebuie săpat pământul! Până să răsară ceva și să ai ce uda, mai e mult!

Și Mihai a plecat vesel la cumpărături. Când ajunse în piață, văzu o femeie săracă cu doi copilași: unul de mână, altul în brațe. Cel din brațe era slab, palid și plin de bubițe pe obraz. Cel care mergea, era cam de vârsta lui Mihai. Acesta se oprise în fața unei simigerii și plângea, zicând: „Mamă, mi-e foame! Cumpără-mi covrigi!“, dar mama îl trăgea, zicând: „Haide, puiule, haide. Degeaba stai! N-am bani!“

Mihai se uită la copii și îl cuprinse o milă atât de mare, încât îi trecu pofta de grădină și de sapă. Vru să intre în simigerie și să îi cumpere băiatului un covrig. Însă îi fu rușine, gândindu-se că el are tot ce își dorește în lume, iar aceștia nimic. Ce să facă ei cu câțiva covrigi?

Fără a sta mult pe gânduri, Mihai puse trei franci în

mâna copilului și se întoarse acasă fără sapă. Când povesti buncii întâmplarea, ea îi făcu cruce pe frunte și îl sărută fără să-i spună un cuvânt.

Anca

Dintre toți copiii domnului Dragomir, Anca era cea mai cuminte și cea mai liniștită. Pe când ceilalți copii se joacă cu zgomot, ea lucrează, ori învață, ori muncește în grădină. Niciunul nu are, ca ea, dragostea pentru flori. Ea are un dar de la Dumnezeu: ține minte toate învățăturile cele bune. La ea, niciun sfat bun nu intra pe o ureche ca să iasă pe cealaltă. La ea, sfatul bun intra drept în inimă și acolo rămânea. Acolo creștea și înflorește ca un trandafir frumos. Un astfel de copil era Ancuța, și, ce-i drept, nu sunt mulți ca ea.

Pe aceeași stradă cu domnul Dragomir locuia, într-o căsuță dărăpănată, o bătrână căreia lumea îi zicea baba Ana. Avea peste optzeci de ani și nimeni nu-i mai știa numele adevărat. Era atât de bătrână, încât se făcuse mică și îndoită de mijloc. Nu era mai înaltă decât un copil de doisprezece ani. Ochii îi erau tulburi și roșii, parcă tot plângea. Obrazul îi era încrețit ca o smochină. Măinile îi tremurau, iar capul i se înclina încet. Buzele i se mișcau, parcă s-ar fi închinat la icoane. Cu cine o fi vorbit biata bătrână, căci era singură pe lume? Trecea în fiecare zi pe

la poarta domnului Dragomir, iar Ancuța, de fiecare dată când o vedea, îi spunea o vorbă bună.

Într-o zi, pe când copiii erau afară și lucrau în grădină, tocmai trecu baba Ana. În aceeași clipă, veni alergând câinile vecinului și dădu peste babă, care căzu pe jos. Băieții de pe stradă, care tocmai veneau de la școală, izbucniră în râs, iar Mihai începu și el să râdă în hohote. Însă Ancuța alergă afară, o ridică pe bătrână, îi scutură hainele de praf și o pofti în casă. Îi dădu un pahar cu apă ca să-și revină pentru că era speriată și tremura. Apoi o duse până acasă, sprijinind-o de brațul ei.

Bunica îl chemă pe Mihai:

– Mihai, zise ea blând, cum ți se pare purtarea Ancuței față de baba Ana?

Mihai simți mustrarea îndată, cu toate că bunica nu-l certase cu niciun cuvânt. Se făcu roșu și zise:

– Mi se pare frumoasă.

Bunica urmă:

– Mai frumoasă decât a ta?

Mihai, și mai rușinat, răspunse:

– Da, mult mai frumoasă.

Bunica zise din nou:

– Atunci, dacă băiețelul meu știe ce e bine și ce e rău, de ce face ce e rău?

Atunci Mihai își aruncă brațele în jurul gâtului buncii și șopti rușinat:

– N-am să mai fac, bunico!

Sanda

La școală, învățătoarea o lăuda întotdeauna pe Sanda, sora cea mai mare a lui Mihai, pentru că era foarte silitoare și era prima din clasă. Însă, oricât ar fi dorit învățătoarea să o laude pentru purtarea ei, nu putea. Sanda avea caiete murdare, cu foi rupte, și cărți fără copertă. Dacă trecea pe lângă un cui, al cui șorț se agăța? Al Sandei. Dacă era o băltoacă cu noroi, cine călca drept în mijloc? Sanda. Și știți de ce? Pentru că era întotdeauna grăbită.

De exemplu, dimineața se spăla pe corp și pe dinți cu toată grija, iar dacă avea ceva rupt, îl cârpea singură, fiindcă era foarte îndemânată. Dar cu ce folos? Mereu pătea câte ceva, pentru că rămânea în urma celorlalți și apoi se grăbea să-i ajungă.

Într-o duminică, trebuiau să se adune toți copiii la școală la opt, ca să plece într-o excursie. Mare bucurie pe copii! Era o vreme de toată frumusețea. Sanda se grăbi să se trezească înaintea celorlalți. Când să se pieptene... pieptenele nu era nicăieri. Seara, cu o zi înainte, în loc să-l pună în sertarul măsuței, îl lăsase, din grabă, pe marginea ferestrei. Până să-l găsească pierdu vreo trei minute! Se